U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Dagmar Nygrínové a soudců JUDr. Marie Turkové, JUDr. Jiřího Pally, JUDr. Petra Průchy a JUDr. Lenky Matyášové v právní věci žalobkyň: **a) T. N., b) nezl. N. K., c) nezl. T. A.,** všechny zast. Mgr. Janou Hrdličkovou, advokátkou, se sídlem Liborova 14/405, Praha 6, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, o kasační stížnosti žalobkyň proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 31. 8. 2009, č. j. 64 Az 20/2009 – 33,

takto:

I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

Krajský soud v Ostravě shora označeným rozsudkem zamítl žalobu, jíž se žalobkyně domáhaly zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 24. 3. 2009, č. j. OAM-141/VL-18-08-2009, kterým byla zamítnuta jejich žádost o udělení mezinárodní ochrany jako zjevně nedůvodná podle § 16 odst. 1 písm. f) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu"), tedy z důvodu, že žadatelky neuváděly skutečnosti svědčící o tom, že by mohly být vystaveny pronásledování z důvodů uvedených v § 12 nebo 14a zákona o azylu.

Proti tomuto rozsudku podaly žalobkyně (dále též „stěžovatelky") včas kasační stížnost.

Po konstatování přípustnosti kasační stížnosti se Nejvyšší správní soud ve smyslu § 104a zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s."), zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatelek. Pokud by tomu tak nebylo, musela by být podle citovaného ustanovení odmítnuta jako nepřijatelná.

S ohledem na ochranu veřejných subjektivních práv fyzických a právnických osob je vhodné připomenout, že v případě řízení o kasační stížnosti byla soudní ochrana stěžovateli již jednou poskytnuta individuálním projednáním jeho věci na úrovni krajského

soudu, a to v plné jurisdikci. Další procesní postup v rámci správního soudnictví nezvyšuje automaticky míru právní ochrany stěžovatele, a je podmíněn již zmíněným přesahem vlastních zájmů stěžovatele.

Zákonný pojem „přesah vlastních zájmů stěžovatele“, který je podmínkou přijatelnosti kasační stížnosti, představuje typický neurčitý právní pojem. Do soudního řádu správního byl zaveden novelou č. 350/2005 Sb. s účinností od 13. 10. 2005. Jeho výklad, který demonstrativním výčtem stanovil typická kriteria nepřijatelnosti, byl proveden např. usnesením Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, www.nssoud.cz.

Nejvyšší správní soud v citovaném rozhodnutí shledal, že o přijatelnou kasační stížnost se může typicky, nikoliv však výlučně, jednat v následujících případech: 1) Kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či nebyly plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu; 2) Kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně. Rozdílnost v judikatuře přitom může vyvstat na úrovni krajských soudů i v rámci Nejvyššího správního soudu; 3) Kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit tzv. judikatorní odklon. To znamená, že Nejvyšší správní soud ve výjimečných a odůvodněných případech sezná, že je namístě změnit výklad určité právní otázky, řešené dosud správními soudy jednotně; 4) Další případ přijatelnosti kasační stížnosti bude dán tehdy, pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad na hmotněprávní postavení stěžovatele. O zásadní právní pochybení se v konkrétním případě může jednat především tehdy, pokud: a) Krajský soud ve svém rozhodnutí nerespektoval ustálenou a jasnou soudní judikaturu a nelze navíc vyloučit, že k tomuto nerespektování nebude docházet i v budoucnu; b) Krajský soud v jednotlivém případě hrubě pochybil při výkladu hmotného či procesního práva. Zde je však třeba zdůraznit, že Nejvyšší správní soud není v rámci této kategorie přijatelnosti povolán přezkoumávat jakékoliv pochybení krajského soudu, ale pouze pochybení tak výrazné intenzity, o němž se lze důvodně domnívat, že kdyby k němu nedošlo, věcné rozhodnutí krajského soudu by bylo odlišné. Nevýrazná pochybení především procesního charakteru proto zpravidla nebudou dosahovat takové intenzity, aby způsobila přijatelnost následné kasační stížnosti.

Přijatelnost kasační stížnosti je třeba odlišovat od přípustnosti kasační stížnosti na straně jedné a důvodnosti na straně druhé. Přípustnost (či spíše absence některého z důvodů nepřípustnosti) kasační stížnosti je dána splněním zákonných procesních předpokladů, jako je včasné podání kasační stížnosti (§ 106 odst. 2 s. ř. s.), řádné zastoupení (§ 105 odst. 2 s. ř. s.), absence dalších zákonných důvodů nepřípustnosti (§ 104 s. ř. s.), apod. Důvodnost kasační stížnosti na straně druhé je otázkou věcného posouzení kasačních důvodů stěžovatelem uváděných (§ 103 odst. 1 s. ř. s.).

Pokud kasační stížnost splňuje zákonné podmínky procesní přípustnosti, pak je zkoumán přesah vlastních zájmů stěžovatele, tedy její přijatelnost. Jinými slovy, přichází-li stěžovatel s námitkami, o nichž se Nejvyšší správní soud vyslovil již dříve a své rozhodnutí zveřejnil, není nutné ani efektivní, aby v obdobné věci znovu jednal a rozhodoval, když výsledkem by nepochybně byl stejný závěr. Teprve je-li kasační stížnost přípustná i přijatelná, Nejvyšší správní soud posoudí její důvodnost.

Z výše uvedeného plyne, že v zájmu stěžovatele v řízení o kasační stížnosti ve věcech azylu je nejenom splnit podmínky přípustnosti kasační stížnosti a svoji stížnost opřít o některý z důvodů kasační stížnosti stanovený § 103 odst. 1 s. ř. s. Zájmem stěžovatele je rovněž uvést, v čem spatřuje přesah svých vlastních zájmů, a z jakého důvodu by tedy měl Nejvyšší správní soud předloženou kasační stížnost věcně projednat.

Zde je nutné uvést, že stěžovatelky žádné důvody přijatelnosti kasační stížnosti netvrdily a Nejvyšší správní soud se mohl otázkou přijatelnosti jejich kasační stížnosti zabývat pouze v obecné rovině za použití shora nastíněných kriterií.

Stěžovatelky v kasační stížnosti uvádějí, že v jejich věci nemělo být postupováno podle § 16 odst. 1 písm. f) zákona o azylu, neboť splňují podmínky stanovené v § 12, 14 nebo 14a zákona o azylu. Dále konstatují, že žalovaný hodnotil jejich situaci obecně, nikoli s ohledem na konkrétní okolnosti v Mongolsku. Stěžovatelka sub a) poukazuje na to, že nesouhlasí s politickým režimem v Mongolsku a že její druh [a otec stěžovatelek sub b) a c)] přišel v důsledku kritiky režimu v Mongolsku o zaměstnání, nemohl získat zaměstnání nové a zajistit tak obživu. Proto společně museli zemi původu opustit. V Mongolsku byli pronásledováni z důvodu vyznání. Druh stěžovatelky sub a) pochází z rodu křesťanských šamanů, a buddhistická rodina stěžovatelky je proto fyzicky napadala, vydírala a požadovala finanční prostředky. Situace se vyostřila po smrti stěžovatelčiny matky, v roce 2005 byla unesena stěžovatelka sub b) a fyzicky byl napaden druh stěžovatelky sub a), její bratr ho zranil a vylomil mu šroubovákem zub. Také jej napadli nožem a zranili v obličeji. Fyzicky napadána byla i stěžovatelka sub a). Ta dále tvrdí, že tyto skutečnosti opakovaně nahlásila policii, ale její rodina policii podplatila a věc se nedostala před soud. Stěžovatelka sub a) konečně konstatuje, že stěžovatelka sub c) se narodila v České republice a stěžovatelka sub b) zde navštěvuje základní školu. Česká republika je stěžovatelkám i jejich druhu, resp. otci, blízká, žijí tu od roku 2000.

Ze správního spisu jakož i z obsahu kasační stížnosti je patrné, že stěžovatelky uváděly jako důvody opuštění země původu problémy se soukromými osobami, konkrétně zejména vyhrožování a fyzické napadání ze strany příslušníků rodiny stěžovatelky sub a). S problematikou vyhrožování ze strany soukromých osob se Nejvyšší správní soud již dostatečně vypořádal např. ve svém rozsudku ze dne 18. 12. 2003, č. j. 6 Azs 45/2003 – 49, nebo v rozsudku ze dne 29. 11. 2006, č. j. 4 Azs 34/2006 – 75, oba na www.nssoud.cz. V daném případě politický systém v zemi původu stěžovatelek podle všech dostupných informací občanům poskytuje možnost domáhat se ochrany svých práv u státních orgánů ve standardní míře a stěžovatelky v řízení o udělení azylu tuto skutečnost nijak přesvědčivě nevyvrátily. Aby bylo možné shledat absenci státní ochrany, musely by stěžovatelky vyčerpat všechny reálně dostupné prostředky ochrany, což se v daném případě nestalo (srov. např. rozsudek ze dne 22. 12. 2005, č. j. 6 Azs 479/2004 – 41, www.nssoud.cz). Stěžovatelkami tvrzené skutečnosti tak nelze považovat za azylově relevantní důvody. Ostatně pobývá-li stěžovatelka sub a) na území České republiky – jak uvádí v kasační stížnosti – od roku 2000, mohla k úpravě možnosti dalšího pobytu efektivně využít institutů zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

Co týče důvodů pro udělení doplňkové ochrany (§ 14a zákona o azylu), je třeba uvést, že se jimi žalovaný dostatečně zabýval ve svém rozhodnutí a v úplnosti a přezkoumatelně se s nimi vypořádal, přičemž přihlédl zejména k tvrzením stěžovatelek, že v Mongolsku neměly žádné potíže se státními orgány, obavy měly toliko ze soukromých osob. Nejvyšší správní soud nenalezl nic, co by zpochybňovalo závěr žalovaného o tom, že by stěžovatelkám v případě návratu do země původu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy.

Z výše uvedeného je zřejmé, že ustálená a vnitřně jednotná judikatura Nejvyššího správního soudu poskytuje dostatečnou odpověď na všechny námitky podávané v kasační stížnosti. Za situace, kdy stěžovatelky samy žádné důvody přijatelnosti kasační stížnosti netvrdily, Nejvyšší správní soud konstatuje, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatelek.

Nejvyšší správní soud shledal kasační stížnost nepřijatelnou, proto ji podle § 104a s. ř. s. odmítl.

O náhradě nákladů řízení před Nejvyšším správním soudem bylo za použití § 60 odst. 3 a § 120 s. ř. s. rozhodnuto tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti, neboť kasační stížnost byla odmítnuta.

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 27. ledna 2010

JUDr. Dagmar Nygrínová
předsedkyně senátu